

Dagbladet KORT OG GODT

■ Skriv til «KORT OG GODT» om aktuelle emner, under fullt navn. Bare i spesielle tilfeller kan du være anonym. Vi forbeholder oss retten til å forkorte om nødvendig. Innlegg som ikke benyttes, blir ikke returnert. Merk konvolutten «Kort og godt». Ukas beste innlegg blir honorert med 500 kroner.

Gasskammer og norske jøder

Nylig tilbakevendt fra Israel og et besøk i Yad Vaschem (minnestedet for konsentrasjonsleirene) utenfor Jerusalem er det vanskelig å la Berthold L. Larsens innlegg 14.1. passere i K&G uten en kommentar.

Det er et sted i Yad Vaschem som forhåpningsvis gjør et like sterkt inntrykk på alle nordmenn som det gjør på meg. Dette er den oppsatte «gravlunden» for ofrene i konsentrasjonsleirene.

Hver nasjon har fått sin «gravstøtte» med antallet døde jøder.

Norge og Danmark her en sammen.

Og her står det, i tørre tall:

NORWAY

900

DENMARK

50

Ingenting mer står på denne gravstøtten.

Når man vet at det var ca 1800 jøder i Norge ved krigens begynnelse men ca 7700 jøder i Danmark må man stille spørsmålet: Hvorfor ble så stor prosent (ca 50%) av jødene fra Norge utryddet?

Svaret gir historien. I Norge samarbeidet politiet og byråkratiet med nazistene under transporten til konsentrasjonsleirene.

(Hvorfor visste nordmenn mindre om konsentrasjonsleirene enn danskene?) I Danmark var det en folkebevegelse av innpå 80 000 mennesker involvert i å smugle jøder over til Sverige da ordren om «deportasjon» kom fra tyske myndigheter. De klarte å smugle ut over 7500 jøder. I Norge ble

Jøder på vei mot utryddelsen.

omtrent alle jøder «deportert» til konsentrasjonsleirene.

Hvorfor var danskerne overhodet ikke villige til å hjelpe til med deportasjon av jøder til det Berthold L. Larsen hevder nordmenn trodde var «arbeidsleirer» — mens nordmenn var villige til dette? «De fleste av oss trodde vel at det var arbeidskraft man var ute etter. Vi her oppe har vel neppe forstått det uhyggelige drama som foregikk», skriver herr Berthold L. Larsen.

Fordi nordmenn var villige til å akseptere at medmennesker var mindreverdige og godt kunne brukes som «arbeidskraft» for «Hærefolket» — fikk verden og det norske folk et uhyggelig sjokk når konsekvensene av deres holdninger ble belyst.

Jeg tror ikke at nordmenn er dummere enn dansker — heller ikke at de var det under krigen.

Men jeg tror nordmenns sjølgodhet og sjøloppatthet og mang-

lende vilje til å akseptere annerledes tenkende gir grobunn for det som skjedde.

Jeg tror også at den manglende viljen til sjølkritikk gir ny grobunn.

Berthold L. Larsen — det er ikke nok å unnskyldte deg med vi visste ikke. Danskene visste sannsynligvis ikke heller. Men de stilte opp på medmenneskers menneskeverd — istedet fir å behandle dem som mindreverdige arbeidskraft.

Jødedeportasjonene

under krigen er en skamplet på den norske folkesjelen. Vi vasker den ikke vekk med Fredspriser, Folkeinn-samlinger og Folkets Fredspris. Vi vasker den kun vekk — hvis vi innrømmer at den var der — og at vi vil bli kvitt den! Tar den fram og ser på den. (Slik bl.a. Jan Otto Johansen har gjort).

Hvis ikke vil den fortsatt være der. Og i Norge i 1985 er det ikke vanskelig å finne stadig nye «jøder».

T. Oskar Jørgensen
Sandefjord

Norske geiter til Saudi-Arabia

Kjære Bo Nilsson og Inger Haukedalen, vær så snill, ikke eksporter norske geiter til Saudi-Arabia.

Selvfølgelig forstår jeg at det må være fristende med den gode betalingen oljesjeikene lokker med, men har dere tenkt over hvilken tilværelse som venter disse geitene? Et menneskeliv — og langt mindre et dyreliv — betyr ikke det samme i de arabiske landene som her oppe i nord, slik at de norske geitene kommer til å lide en grusom skjebne, er jeg redd.

Hvert år importeres hundretusener med sauer til Saudi-Arabia og de andre arabiske land (for å slaktes), svære skipslaster med tusenvis av sauer stuvet sammen i flere etasjer. Forholdene om bord i disse båtene er så forferdelige, at norske øyenvitner har hatt vanskeligheter med å fortelle om det.

WSPA (World Society for the Protection of Animals) har tatt affære, og nå er visstnok svinnsprosenten kommet ned i 20. Går det an å forestille seg hvordan de stakkars sauene har det under overfarten? Nei, det er umulig. Men kan det være så farlig, da, innvender kanskje en-

Spar norske geiter for en lidelsens vei til